

Et økologisk kyllingeliv

Toke Munk Schou - Ph.D. i adfærd og velfærd

- Konsulent

SEGES

STØTTET AF

Fonden for **økologisk landbrug**

SEGES Landbrugets Videnscenter i Skejby

- SEGES Økologi Innovation - Fjerkræteam
- Udvikling af viden gennem praktiske forsøg og dataindsamling
- Overvågning af slagtekyllingers dyrevelfærd og produktionsdata
- Vidensajourføring fra internationale kongresser, studieture og tidsskrifter
- Temadage, kurser FjerkræNyt for fjerkræproducenter og andre interesserede

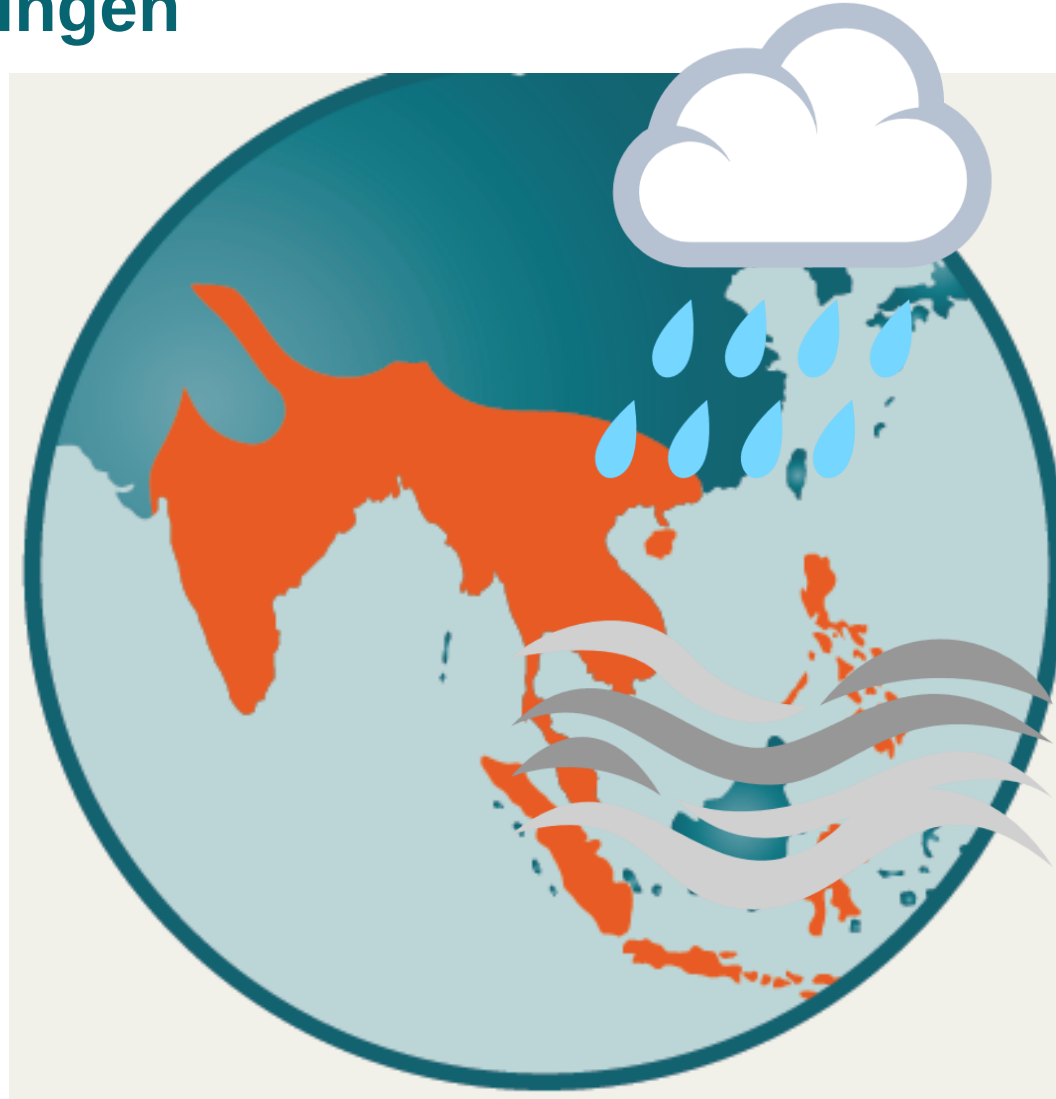

Agro Food park 15, DK-8200

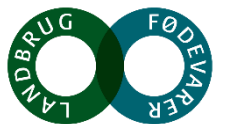
SEGES

Om dyret - kyllingen

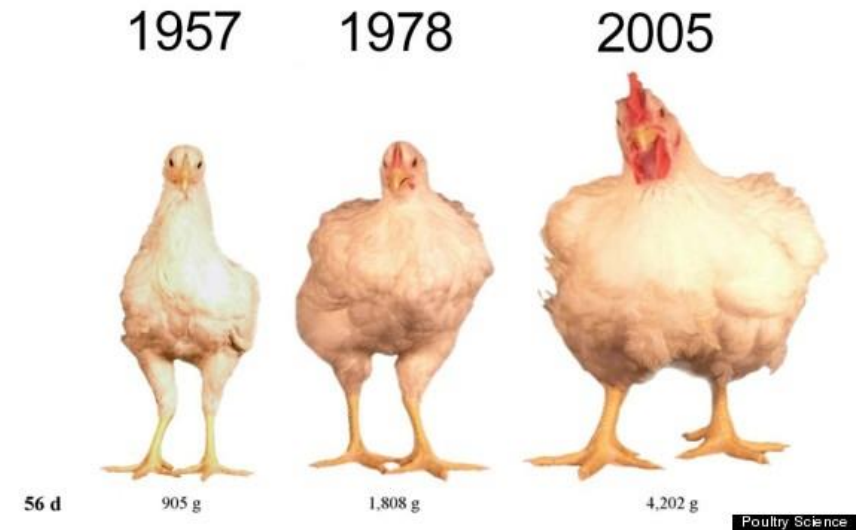

SEGES

Junglehønen - Kyllingerne

- Domesticeret for over 8000 år siden
 - Romerne domesticerede kyllingen til fødevarebrug
- Inde i hovedet er de junglehøner
 - Samme adfærdsrepertoire

Ikke så simple som de ser ud

- **Flokdyr**

- Vil være, hvor de andre er
- Vil lave det, de andre laver
- Lærer af hinanden

- **Kommunikerer**

- Kommunikerer til hinanden dagen lang
- 25 forskellige lyde med hver sin betydning

- **Skarpe sanser**

- Kyllinger kan se dimensioner vi ikke kan se

SEGES

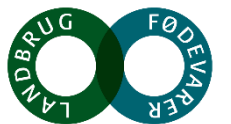
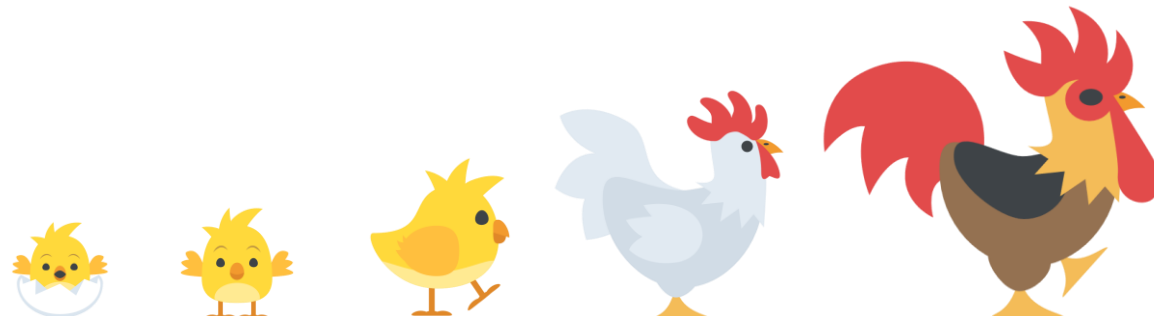
Slut på biologitimen

Økokyllinger

SEGES

Økokyllinger - naturligt (ude)liv

Adfærd i stalden - Hvile og komfort

- Hvile- og siddeadfærd
- Komfortadfærd - fx pudse fjer
- Foder- og vandindtag

Adfærd i udeareal - Aktiv adfærd

- Hakke- og fødesøgningsadfærd
- Gang
- Vingeask

Indearealer – (naturlig) hvile

- Plads er vigtigt for kyllingers velfærd
 - Færre trædepudeskader
 - Mindre konkurrence
 - Uafbrudt hvile
 - 8 timers sammenhængende mørke
- Naturligt lys i stalden
 - Lys er vigtigt for kyllingernes syn

Kyllingetype		Fritgående	Alternativ	Alternativ	Konventionel
Statsligt dyrevelfærdsmærke	♥♥♥	♥♥♥	♥♥	♥	
Antal kyllinger pr m ²	10	13	15	18	19

Indearealer - berigelse

- Grovfoder-tildeling
- Øger fourageringstiden
- Giver mæthed

Kyllingetype

Fritgående

Alternativ

Alternativ Konventionel

Statsligt dyrevelfærdsmærke

Beskæftigelses-materiale og
grovfoder

Daglig tildeling

Daglig tildeling

Daglig tildeling

Nej

Nej

SEGES

Udeareal - Naturligt udeliv

- Påvirkes af
 - **Race:** Racer med høj naturlig aktivitet bruger udeareal 2-4 gange mere end Ross kyllinger

Kyllingetype		Fritgående	Alternativ	Alternativ	Konventionel
Statsligt dyrevelfærdsmærke	♥♥♥	♥♥♥	♥♥	♥	
Race	Langsomt voksende	Langsomt voksende	Langsomt voksende	Langsomt voksende	Ingen krav
Væksthastighed	Max. 38 g pr. dag	25% mindre end Ross	25% mindre end Ross	25% mindre end Ross	Ingen krav

Udeareal - Naturligt udeliv

Kyllingetype		Fritgående	Alternativ	Alternativ	Konventionel
Statsligt dyrevelfærdsmærke	♥♥♥	♥♥♥	♥♥	♥	
Adgang til udeareal, m²/kylling	Ja, 4 m² økologisk drevet	Ja, 1 m²	Ja, 1 m²	Nej	Nej
Krav til udeareal	25 % skal være dækket af vegetation, min. 18% buske/ træer, min. 7 % med bunddække. Højst 15 m fra huset til første beplantning	Attraktivt	Attraktivt	Nej	Nej
SEGES					

Beplantning i udearealet – øger udeareal brug

- Kyllinger foretrækker at opholde sig nær **træer og buske** fremfor åbne græsarealer
- Træer **øger antallet** af kyllinger i udearealet
 - Store træer har størst effekt
 - Specielt på solskinsdage, hvor kyllingerne opholder sig i skyggen under træerne
- Træer **øger hvor langt** kyllingerne bevæger sig ud i udearealet
- Træer og buske bidrager med:
 - Skygge
 - Ly for regn
 - Læ for vind
 - Fourageringsmateriale
 - Flyverskjul for potentielle rovfugle

SEGES

Udearealer og frygt

- Frygt
 - Flokke med lavere frygt benytter udearealet i længere tid
 - Flokke med lav frygt bevæger sig længere ud i udearealet
 - **Træer i udearealet reducerer kyllingers frygt**
- Brug af udeareal stiger med kyllingernes alder
 - På trods af at slagtekyllinger bevæger sig mindre med alderen
 - Frygt reduceres med alderen

Fysiske rammer

- **Mindre flokstørrelse øger** fjerkræ's brug af udearealer
 - Flokstørrelser: 2500 > 5500 > 9000
 - Konventionel typisk 30.000 – 40.000

SEGES

Kyllingetype		Fritgående	Alternativ	Konventionel
Frivilligt statsligt dyrevelfærdsmærke	♥♥♥	♥♥♥	♥	
Flokstørrelse	Max. 4800	Ingen krav	Ingen krav	Ingen krav

Økologi – mere end velfærd

Stats-
kontrolleret
økologisk

SEGES

DU STØTTER ØGET DYREVELFÆRD
DU FÅR FÆRRE TILSÆTNINGSSTOFFER
DU BESKYTTER NATUR OG GRUNDVAND
DU SPARER DIG SELV FOR SPRØJTEMIDLER

Fonden for **økologisk landbrug**

